MAATALOUS

Tavoitteena yksin hoidettava sonnikasvattamo

200 eläimen hallin valmistumisessa aikataulu on ollut tärkeä.

ALAVIESKA

Juha-Pekka Koutosen uusi sonnikasvattamo on rakennettu betonielementeistä karsinan aitoja myöten. Navettaan mahtuu vajaa 200 sonnia tai liharotuista hiehoa.

Kasvattamon pitäisi olla valmis toukokuun lopussa.

”Viimeistelyjen lisäksi puuttuu vielä lietekaivo. Alkuperäinen kahden kuukauden rakennusaikataulu on pitänyt tosi hyvin”, Koutonen kertoo.

Rakennustyöt on täysin ulkoistettu, mutta maansiirtotyöt Koutonen on tehnyt itse.

Yksinkertaisuus lähtökohta

Kun Koutonen otti Atria Nauta -palveluun yhteyttä ensi kerran kolme vuotta sitten, suunnitelmissa oli yksinkertainen, yksin helposti hoidettava navetta.

Uudessa navetassa on läpiajettava ruokintapöytä ja rehu jaetaan apevaunulla. Karsinat ovat ritiläpohjalla, joten kuivitustyötä ei ole ollenkaan. Eläinten siirrot tehdään karsinoiden takana olevia käytäviä pitkin kerralla osastoittain suoraan autoon.

Kasvattamon rakennusurakan veti Rakennusliike Poukkula Oy, joka rakentaa tilanteen mukaan konseptinavetat myös tulevaisuudessa.

”Kokonaiskustannus pysyi kohtuudessa, verottomana 540 000 euroa. Halvemmalla tätä ei olisi saanut näin nopealla aikataululla. Tarkoitus oli kuitenkin saada projekti kevättöiden alta pois ja tuottamaan vielä tänä vuonna”, Koutonen kertoo.

Tila tuottamaan

Koutonen omistaa kotitilansa yksin. Sonnikasvatuksen lisäksi isäntä urakoi kylvöjä, paalausta, kasvinsuojeluruiskutuksia ja levittää lietettä.

Puolet tilan tuloista tulee urakoinnista.

Tilakaupat Koutonen teki vanhempiensa kanssa neljä vuotta sitten. Tilalla oli 27 hehtaaria peltoa ja 110 hehtaaria metsää. Eläimet oli hetkeä aiemmin laitettu pois.

Nyt peltoa on yli 70 hehtaaria. Isännällä oli kova työ saada tila tuottamaan ja pankki uskomaan toimintaan.

”Alun perin olisin halunnut uuden sonnikasvattamon valmiiksi aiemmin, mutta suunnittelussa ja byrokratiassa meni aikaa. Sain kuitenkin naapurin navetan käyttööni kulukustannuksilla, joten pääsin aloittamaan heti eläintenpidon 30 sonnilla”, Koutonen kertoo.

Koutonen kiittelee hyviä naapurisuhteita, lomittajia ja yhteistyötä paikallisten isäntien kanssa. Ilman näitä tilan nostaminen kannattavaksi tuskin olisi onnistunut.

”Keväisin kylvön aikaan olen käyttänyt maksullista lomituspalvelua, joten olen saanut olla koko ajan pellolla. Tänä vuonna olen palkannut tilapäistä työvoimaa sekä veljeni kokopäiväisesti tilalle töihin.”

JONNA TAKKUNEN

JONNA TAKKUNEN

Sonnikasvattamon rakennusaikataulu on kaksi kuukautta. Navetta otetaan käyttöön kesäkuun alussa.

Koneurakoinnista tulee puolet Juha-Pekka Koutosen tilan tuloista.

Karsinoiden betoniset aidat vähentävät meteliä.

Rakennuskulut kuriin mallinavetalla

ALAVIESKA

Juha-Pekka Koutosen loppukasvattamo on ensimmäinen Atrian valmistunut konsepti- eli mallinavetta. Samalta pohjalta on sovittu alustavasti 10 uuden kasvattamon eli yhteensä 2 500 eläinpaikan rakentamisesta.

”Navetan suunnittelu lähtee mallista huolimatta aina tuottajalta. Käytännössä me olemme isännän ja emännän apuna suunnittelussa”, Atria Suomen varatoimitusjohtaja **Jari Leija** painottaa.

Rakenteellisissa ja toiminnallisissa ratkaisuissa on käytetty hyväksi havaittuja vaihtoehtoja, eikä ole lähdetty kokeilemaan uutta.

Vajaa 1000 neliötä

Mallinavetan tarkoitus on pitää rakennuskustannukset kurissa ja helpottaa investoinnin suunnittelua.

”200–250 eläimen ja puolta neliötä vaille 1 000 neliön rakennus on hallikokona optimi. Kun neliömäärä kasvaa, kustannukset esimerkiksi palo-osastoinnissa pomppaavat”, kertoo Atria Naudan aluepäällikkö **Janne Kiljala**.

1 000 neliön yksiköitä voi tilakohtaisten suunnitelmien mukaisesti rakentaa peräkkäin tai vierekkäin.

Navetassa on aperuokintaan sopiva nelimetrinen ruokintapöytä, ja rakennuksen leveys on vakioitu.

Tuottajan valinnan mukaan voi esimerkiksi jättää takakäytävän pois, valita pleksit lasien tilalle ja tehdä karsinat kerran vaihdettaviksi.

Ilmanvaihdosta huolehtivat poistopuhaltimet ja korvausilma tulee välikatolta ja ikkunoista.

Kestokuivikepohjainen malli on tulossa.

”Suunnittelu lähtee eläinten hyvinvoinnista. Siksi esimerkiksi karsinoissa on paljon tilaa”, Kiljala kertoo.

Lisää kotimaista lihaa

Leija on tyytyväinen siitä, että Koutosen kaltaiset nuoret ovat rohkeita ja investoivat maatalouteen.

Atrian tavoitteena on lisätä 10 000 eläinpaikkaa tänä vuonna.

JONNA TAKKUNEN

Pakollinen alkuperämerkintä vähentäisi kotimaisen ruuan kysyntää

EU-komission suunnittelema elintarvikkeiden alkuperän merkintäpakko aiheuttaisi ongelmia ruotsalaiselle maa- ja elintarviketaloudelle, ilmenee sikäläisestä tutkimuksesta.

Tuotteiden merkitseminen maksaa, minkä seurauksena ruoka kallistuisi.

Korotus ei välttämättä riittäisi kattamaan elintarvikeketjun alkuun aiheutuneita kustannuksia mutta olisi niin suuri, että karkottaisi kuluttajia halvan ruuan pariin.

Seurauksena kotimaisen ruuan kysyntä vähenisi, kertovat Agri Food Economic Centren tutkijat.

Tuottajille ja teollisuudelle alkuperän kertominen vapaaehtoisesti on keino erottautua ja hinnoitella tuote merkitsemättömiä kalliimmaksi. Tämä etu menetetään, jos merkintävaatimus laajenee, tutkijat muistuttavat.

Vaikutukset ovat heidän mukaansa samanlaisia Ruotsia vastaavissa maissa.

Jo nyt EU:ssa on pakko merkitä alkuperä moniin tuotteisiin: naudan-, sian-, siipikarjan-, lampaan- ja vuohenlihaan, hunajaan, kananmuniin, hedelmiin ja kasviksiin, oliiviöljyyn sekä kolmansista maista peräisin olevaan siipikarjanlihaan.

Kalasta on kerrottava pyyntialue.

Ketä kiinnostaa jalosteen kotimaa?

Tutkimuksen mukaan nykyinen, osin vapaaehtoisuuteen perustuva merkintäjärjestelmä on riittävä, koska markkinat toimivat kuluttajien tahdon mukaan.

> Tuottajille ja teollisuudelle alkuperän kertominen vapaaehtoisesti on keino erottautua ja hinnoitella tuote kalliimmaksi.

Alkuperä on merkitty tuotteisiin silloin, kun se kiinnostaa kuluttajaa ja hän on valmis tiedosta maksamaan. Vastaavasti merkintöjä ei ole siellä, missä niistä ei välitetä.

Ruotsalaistutkimuksessa olivat mukana tuore naudanliha, hillo, pakastettu eines, maito ja jugurtti.

Kävi ilmi, että mitä pitemmälle jalostetusta tuotteesta on kyse, sitä vähemmän alkuperä kiinnostaa kuluttajaa.

Tieto tuotteen kotimaasta oli jugurtin ominaisuuksista vasta kymmenenneksi mutta naudanlihassa toiseksi tärkein.

Alkuperämerkintä ei estä huijauksia

Miten alkuperä määritellään jalostetuissa elintarvikkeissa, joissa on monia raaka-aineita, tutkijat kysyvät.

Jos merkintäpakko astuu voimaan, sen pitää heidän mielestään olla tuotekohtainen sen sijaan, että samat määritelmät koskisivat kaikkia elintarvikkeita.

Pakollisia merkintöjä on perusteltu kuluttajien halukkuudella ja oikeudella tietää. Oikeus tietää on eri asia kuin halukkuus maksaa, tutkijat muistuttavat.

Pakollinen merkintä voi lisätä elintarvikkeiden tuotantokustannuksia myös välillisesti. Merkintävaatimus voi jopa heiluttaa kansainvälisiä ruokamarkkinoita, tutkijat varoittavat.

He korostavat, että pakollinen alkuperämerkintä ei ole oikea keino elintarvikeketjun ongelmien, kuten ruokaturvallisuuden tai -huijausten, hoitamiseen.

MAIJA ALA-SIURUA

Origin labelling of foodcosts and benefits of new EU legislation for Sweden, AgriFood Economics Centre REPORT 2014:1

ALANSA PARHAAT
ON RUNSAS KOOSTE TASOKKAITA JA MONIPUOLISIA TUOTTEITA SEKÄ PALVELUJA TARJOAVISTA YRITYKSISTÄ

ATK-OHJELMAT
VILJELYOHJELMISTO ILMAISEKSI KÄYTTÖÖN
– laskutusohjelma pelkällä vuosimaksulla
– kirjanpito tarpeesi mukaan
www.softsalo.fi/reilutarjous

HOLVIKELLARIT
SÄILÖ ELINTARVIKKEESI MAAN VIILEYDESSÄ ILMAN SÄHKÖENERGIAA
Soita ja tilaa esitteemme!
Seuraa aikaasi ja ole ekologinen, hanki pihaasi komistamaan holvikellari.
JR Holvikellari
EURA • p. (02) 826 0700 • www.jrholvikellari.fi

HOLVISAUNAT
Vanhin saunatyyppi maasauna syntyi uudelleen
Soita ja tilaa esitteet!
Holvisaunat Oy
27510 EURA
p.(02) 826 0700
www.holvisaunat.fi

ILMASTOINNIT TYÖKONEISIIN
KHP TYÖKONEILMASTOINNIT
Laadukkaat ilmastoinnit työkoneisiin!
• Ilmastoinnit • Huoltolaitteet • Varaosat
- ilmastoinnin huoltolaite
Puh. 020 836 1000 myynti@khp-myynti.fi
www.khp-myynti.fi

KANTAVUUSMITTAUKSET
KANTAVUUSMITTAUSPALVELUT
Kantavuusmittaukset koko maassa nopeasti ja luotettavasti pudotuspainolaitteella ja levykuormituslaitteella.
West Coast Road Masters Oy
• Puh. 0400 121 907 • roadmasters.fi

KESANTO/TIENVARSISILPPURIT
www.energian.net 80 eri mallia
Myös BERTI kela- ja tasojyrsimet
ENERGIANSÄÄSTÖ OY
019 338 164, 0500 316 119

LIETEPUMPUT
PAMECO 100 ja 120 lietepumput
– kuumasinkitty
– siivessä tehokkaat terät
– täyttöputki 5 m, tukijalat
– pumppausteho 8–10 m³/min
– pit. 3–4 m altaan syvyydestä riip.
– sähköpumput, hydr. uppopumput ja täyttöpuomit
POTKURISEKOITTIMET 8–10 m kuumasinkittynä
PAKOLAN KONEPAJA
p. (08) 440 981, NIVALA. www.pakola.fi

LIETTEENSEKOITIN
JUKKA-POTKURISEKOITIN
Erittäin tehokas
Etsi lisätietoa netistä http://personal.inet.fi/yritys/tikkasenpaja
TIKKASEN PAJA KY
050–5642878, 74720 NIEMISKYLÄ

POLTTOPUUN PILKONTAKONEET
PALAX®
www.palax.fi
Myynti: AGRI MARKET www.agrimarket.fi

POSCH PUUNTYÖSTÖKONEET
SplitMaster 30 liikennöintialustalla
POSCH
Katkaisuhalkaisukoneet
Puunkuorimakoneet
Pyörösahat
Klapikoneet
Erikoissirkkelit
Ammattilaisen vaakahalkaisukone.
Metrinen halko jopa 8:aan osaan kerralla
www.energian.net
Energiansäästö Oy
P. 019–338 164, 0500–316 119

RIKKAÄES
Hatzenbichler
– rikkaäkeet, harat
– pneumaattiset piensiemenkoneet
Työleveydet 3–27 m
LEHNER piensiemenlevitin
säiliö 110 l
Levityksleveys 2–24 m
Energiansäästö Oy
P. 019–338 164, 0500–316 119
www.energian.net

TRAKTORIN PERÄVAUNUT
– KIRE perävaunut kaikkeen kuljetukseen –
Seppo Kuisma Oy
Linnamäentie 3
24910 Halikko As.
info@seppokuismaoy.fi
p. 02–7318 251

VILJANKÄSITTELYLAITTEET
MURSKA 220 SM
Timantinkova valssimylly kuivan ja hapotetun viljan litistämiseen.
• Herne-viljaseokselle erik. valssit, tehokas ja hiljainen
• Helppo huoltaa
www.murska.fi
www.k-maatalous.fi K-MAATALOUS

VILJAMYLLYT
VILJAMYLLYT Osttiroler
Suomessakin jo 25 vuotta.
VILJA SÄILYY JYVINÄ EI JAUHOINA.
019–338 164, 0500–316 119
www.energian.net
ENERGIANSÄÄSTÖ OY

TILAA LEHTI
koneviesti
RASKAAN SARJAN AMMATTILAISILLE.
www.koneviesti.fi

TILAA LEHTI
Suomen 2. luetuin päivälehti
MAASEUDUN TULEVAISUUS
Maakunnat vahvassa
Lukijamäärä 319 000 (KMT 2013)
Levikki 80 754 (LT 2013)

SOITA NUMEROON
020 413 2321
JA VARAA OMA PAIKKASI!
Uusi kolmen kuukauden jakso alkoi touko-, kesä-, heinäkuu